

Purcell-workshop Schloss Zeillern-ben

DOMBI JÓZSEFNÉ

dombi@jgypk.szte.hu

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar,
Művészeti Intézet, Ének-zene Tanszék

A kremsi Kirchliche Pädagogische Hochschule operákat színre vivő sorozatában¹ 2017 tavaszán Purcell *Didó és Aeneas* című művét láthatja két előadáson közel 400 kremsi általános- és középiskolás, képviselve majd az alsó-ausztriai város szinte valamennyi ilyen oktatási intézményét. Az öt uniós ország egyetemének (Freiburg, Riga, Campobasso, Szeged, Krems) hallgatói és oktatói előadásában színpadra kerülő opera előpróbái 2017 januárjában egy három napos workshop keretében kezdődtek el az ausztriai Schloss Zeillern-ben. Az Amstetten melletti kis település konferenciaközpontként működő kastélya ideális körülményeket biztosított az intenzív munkának, mivel azonos helyen voltak a próbák, a szállás, és az étkezés. A feszes próbarend és az összezártság eredményeként a mű zenei betanulása a workshop végére olyan szintre érhetett el, mely már lehetővé teszi a zenekarral és rendezővel történő színpadi próbák tartását.

A próbafolyamat elején az „operatársulat” együtt hallgatta végig figyelmesen a művet, ezek után kezdődtek a kórus, szóló- és együttes próbák. A próbák során különös figyelmet kapott az angol nyelvű operaszöveg kiejtésének helyes elsajátítása, a kórus szólampróbákon az egyes szólamoknak nem csak a külön éneklése, hanem – az intonációt jelentősen javító – többi szólammal egyenkénti összeéneklése is, valamint a dinamikai sokszínűséget célzó beéneklés, mely minden próba előtt egy tizenöt perces folyamat volt. A beéneklés kiemelten foglalkozott a magas hangfekvésbeli piano, illetve mezza voce énekléssel, mely nem csak a dinamikai utasítások megvalósítását könnyíti meg, hanem a szövegérthetőséget is nagyban javítja. A szólisták külön korrepetitorokkal dolgoztak, mely az énekszólamok technikai elsajátításán túl a memorizálásban is nagy segítséget jelentett. A hallgatók egyéni kreatív ötletekkel tervezik és szervezik meg a színpadi munkát, választják ki és sajátítják el a színpadtechnikát (például árnyjáték és prizmatechnika), valamint végzik a közönségszervezés teendőit. A Purcell-opera produkciójában az előadók saját, az opera nyomtatott (nem fénymásolt) zongorakivonatát használják.

¹ A sorozat legutóbbi darabja Hans Krása *Brundibár* című gyerekoperája volt 2015 tavaszán. A résztvevők oktatási együttműködéseiről bővebben olvasható Asztalos Bence: „Promoting creativity and entrepreneurship through music, performance and cultural cooperation.” in: *Teorie a praxe Hudební výchovy IV.* (szerk. Zuzana Selčanová, Barbora Šobáňová, Lenka Kaščaková, Ena Stevanovic, Miloš Kořejška), Univerzita Karlova Praha, 223-229.

A napi munka zárásaként Ines Pilz hivatásos Rythmikerin² tartott a kurzus résztvevőinek egy órás foglalkozást. A workshop kiemelt eseménye volt az első nap Osztrák-Magyar Estje, melyen a résztvevők szóló és együttes produkciókkal mutatták be hazájuk (nép)zenekultúráját, majd pedig közös kamarazenélésre került sor. Az est során – az osztrák művek mellett – Bartók *Gyermekeknek* sorozatából a *Kanásztáncot* és a *Fehér László lovat lopott* darabot ismerték meg a hallgatók – ez utóbbit Szigeti József átdolgozásában hegedűre és zongorára –, illetve a *Húsz magyar népdalból az Érik a ropogós cseresznye* kezdetű dalt –, majd ez utóbbi kettőt német szöveggel megtanulták és előadták. A résztvevő tanár és tanító szakos ausztriai hallgatókról általánosságban elmondható, hogy több hangszeren játszanak, mint magyar társaik.

A workshopon a húsz hallgató és öt oktató (Mag. Regina Stummer, Mag. Eva Flieder, Mag. Gerhard Hanel, dr. Dombi Józsefné, dr. Asztalos Bence) mellett részt vett dr. Isabella Benischek, a kremisi Kirchliche Pädagogische Hochschule intézményvezetője is. A produkcióban résztvevő szegedi hallgatók: Ballabás Lilla, Halász Arnold, Göllönt Béla, Mehmed Erman Mete, Fésűs Ferenc.

² A ritmus és mozgás kombinációt oktató szakember hivatalos megnevezése német nyelvterületen Dipl.-Rythmiker/in. Ausztriában és Németországban a zeneművészeti egyetemek nyújtanak ilyen képzést, Magyarországon a zenei felsőoktatásban nincs ehhez hasonló diplomát adó intézmény.